

گفت و گو

معمای قدرت گیری داعش در لیبی

نیکنام ارشدنی‌ا

جعفر قناده‌باشی

سلسله عملیات هوایی و زمینی دوماه گذشته در دو کشور سوریه و عراق، نه تنها قدرت گروه تروریستی داعش و دیگر گروه‌های مشابه را کاهش داده، بلکه باعث فرار انفرادی یا دسته جمعی اعضای آنها به دیگر نقاط جهان نیز شده است. چنانکه تحرکات چند هفته اخیر داعش در نواحی شمالی لیبی بویژه منطقه نفتی بن جواد، اقدامی برای جبران خروج این گروهک از مناطق نفت خیز سوریه و عراق نسبت داده شده است. در این خصوص در گفت‌وگو با دکتر جعفر قناده‌باشی از کارشناسان ارشد مسائل آفریقا تحرکات مسلحانه جدید داعش در لیبی را مورد بحث قرار داده‌ایم.

■ **آیا می‌توان میان شکست داعش در الرمادی (عراق) با توسعه طلبی این گروه در لیبی ارتباط برقرار کرد؟**

آنچه در الرمادی مرکز استان الاثیر عراق اتفاق افتاد در واقع، ادامه پیروزی‌های همزمان ارتش عراق و سوریه طی دو ماه اخیر است. در حوزه میدانی عراق، تلاش ارتش این کشور سبب شد، زمینه عقب نشینی داعش در این بخش از عراق فراهم شود. با این حال هرچند باید پذیریم‌طی دوماه گذشته برخی از افراد داعش به مناطق شمالی آفریقا و مشخصاً لیبی فرار کرده‌اند اما باید دانست که تحرکات کنونی داعش در لیبی از وقایع الرمادی سرچشمه نمی‌گیرد و تنها بخشی از آن در نتیجه افراد داعشی تازه وارد به لیبی حاصل شده است. درخصوص قدرت عمل داعش در لیبی باید به یارگیری‌های مکرر این گروه ازافراط‌گرایان ساکن شمال آفریقا نیز اشاره کرد که در طول سال‌های اخیر با جذب بخش اعظمی از نیروهای تکفیری مقیم کشورهای مختلف، قدرت نظامی خود را استحکام بخشیده است. این گروه در حال حاضر بیشتر تلاش خود را برای تصرف مناطق استراتژیک نفتی متمرکز کرده که در این میان شهر «بن جواد» از شهرهای ساحلی و نفتی لیبی(واقع در منطقه بزرگ نفتی الهلالیه) است که در این هفته به تصرف این گروه در آمده است

■ در فضای داخلی لیبی چه عواملی باعث شد بخش‌هایی از این کشور تبدیل به جولانگاه داعش شود؟

در درجه اول باید به بحران قدرت در این کشور اشاره کرد که با وجود تلاش‌های جامعه جهانی هنوز به صورت حل نشده باقی مانده است. از حدود یک سال و نیم پیش در این کشور دو دولت یکی در شمال شرقی (طبرق) و دیگری در شمال غربی(طرابلس) مستقر شده است. هر دو قدرت با تبعیت از مرام ایدئولوژیکی متفاوت در تلاش برای نفی دیگری است. سکولارها در طبقه که از سوی جامعه بین‌المللی نیز به رسمیت شناخته شده‌اند، اسلامگرایان طرابلس را غیر قانونی می‌دانند. تداوم این وضعیت نتیجه‌ای جز زوال نیروهای ارتش و قدرت گرفتن تکفیری‌ها نداشته وندارد.

در مرحله بعدی باید به محیط نامن لیبی در مصر، الجزایر و نیجریه اشاره کرد که خود زمینه مناسبی برای سرازیر شدن افراط گراها به این کشور است. نکته مهم دیگری که در این میان است اینکه طی روزهای اخیر گزارش شده صدها تفنگدار آمریکایی و انگلیسی وارد این کشور شده‌اند. این نیروها به بهانه داعش در تلاش برای کنترل شهریان‌های حیاتی لیبی هستند.بی‌تردید ورود نیروهای خارجی به خودی خود، به پیچیدگی مسأله می‌افزاید.

■ آیا داعش خواهد توانست در لیبی نیز برای خود پایگاهی در اندازه پایگاه‌هایش در موصل و رقه بسازد؟

در لیبی به دلیل اینکه مردم بشدت مخالف اندیشه‌های تکفیری هستند و اغلب تکرشی معتدل گرایانه از اسلام دارند، رخنه تفکر داعش درمیان عموم مردم دشوار است. از سوی دیگر باید به محیط جغرافیایی و اقلیمی این کشور و نبود ارتفاعات و جنگل‌ها اشاره کرد که در نوع خود در ثبات نداشتن این گروه مؤثر است. در نهایت باید به مخالفت قدرت‌های اروپایی و آمریکا هم اشاره کرد که در عر صه عمل و به علت اهمیت استراتژیک لیبی و قربانت جغرافیایی آن با اروپا، دولت‌های اروپایی مراقب قدرت‌گیری فزاینده این گروه در این کشور هستند.

گزارش خبری

افشای هویت زن سایبری داعش در ویدئوی جان جهادی شماره ۲

کبری آکیش

گریس (خدیجه) داره

تازه‌ترین ویدئوی تبلیغاتی گروه‌تروریستی داعش که در آن ۵ انگلیسی اعدام می‌شوند، نه تنها «جان جهادی» شماره ۲ را در معرض نمایش گذاشت بلکه هویت زن سایبری داعش را هم که همگی جان جهادی اول و دوم تابعیت انگلیسی دارد، برملا کرد. در این ویدئوی ۱۱ دقیقه‌ای پسری که ۷ تا ۸ ساله به نظر می‌رسد و لباس نظامی به تن کرده و پیشانی‌بند داعش دارد در صحنه فیلم ظاهر می‌شود، به منطقه اشاره می‌کند و به زبان انگلیسی می‌گوید: «ما کافران را در اینجا می‌کشیم».

اکنون پدربزرگ این کودک که ساکن شهر کوچکی در جنوب شرقی لندن است، نوه‌اش را شناخته و در گفت‌وگو با برنامه خبری کانال ۴ انگلیس درباره دختر ۲۴ ساله‌اش که ۳ سال پیش به سوریه سفر کرده و به داعش ملحق شده، می‌گوید. ساندی داره، پدر گریس، «خدیجه داره» درباره ویدئو اخیر داعش و نوه‌اش می‌گوید: «این بچه هیچ چیز را درک نمی‌کند. او یک پسر کوچک است که آن‌ها از او استفاده ابزاری می‌کنند».

روزنامه گاردین نیز نوشت: خدیجه، مادر این کودک یکی از عناصر فعال داعش در بخش‌های سایبری و جزو نخستین زنان غربی است که به سوریه رفته و به داعش پیوسته است. او که بیشتر در ویدئوهای تبلیغاتی اش گفته بود، آرزو دارد اولین زن باشد که یک غربی را گرن می‌زند، اکنون در خط مقدم جنگ تبلیغاتی داعش قرار دارد و با انتشار دست‌هایی که حاوی پیام‌های به نفع داعش است در شبکه‌های اجتماعی شهرت پیدا کرده است. خدیجه این پست‌ها را با هدف تشویق زنان جوان برای پیوستن به داعش می‌گذارد. او که در خانواده‌ای نیجریه‌ای الاصل و مسیحی به دنیا آمده و در جنوب لندن بزرگ شده است، در سال ۲۰۱۴ در حساب توئیتری خود عکسی را به اشتراک گذاشت که در آن عکس اسلحه به دست دارد و لبخند می‌زد. در ویدئوهایی هم که از خدیجه منتشر شده یا در حال صحبت کردن درباره زندگی جدید خود در سوریه است یا در حال کار کردن با کلاشینیکف یا در کنار ابوبکر همسر سوندی تروریست خود که کشته شده و پسرش دیده می‌شود.

به گزارش کانال ۴ انگلیس، خدیجه و پسرش در سال ۲۰۱۳ نیز در یک فیلم تبلیغاتی داعش دیده شده‌اند اما اینکه کودک دیده شده در آن فیلم همین پسر فیلم جدید است، اطمینان قطعی وجود ندارد.

جلاد جدید داعش شهروند انگلیس است

منابع انگلیسی درباره هویت عامل اعدام ۵ انگلیسی نیز اعلام کردند، دستگاه‌های امنیتی با بررسی فیلم ویدئویی اخیر داعش متوجه «سبزارتا دهار» شده‌اند که پیش از این نیز در انگلیس تحت نظر قرار داشته است. در این نوار ویدئویی یک داعشی نقابدار با لجه‌های انگلیسی، انگلیس را تهدید به حمله تروریستی کرده، بسیاری بر این باورند، این داعشی نقابدار که جای «محمد اموازی» جلاد پیشین داعش را گرفته است، سبزارتا دهار ۳۲ ساله است.

روزنامه دیلی تلگراف در این خصوص نوشت: سبزارتا دهار تا قبل از رفتن به سوریه به همراه همسر و چهار فرزندش، در شرق لندن به کار فروشندگی مشغول بوده است. این روزنامه افزود: سبزارتا دهار در حالی زیر دماغ دستگاه‌های امنیتی برای پیوستن به داعش به سوریه رفت که پیش از آن در سال ۲۰۱۴ میلادی به اتهام تشویق به اعمال تروریستی، بازداشت و پس از آن با قید وثیقه آزاد شده بود.

رسانه‌های محلی گزارش دادند، لولا داسیلوا، رئیس جمهوری سابق برزیل برای ادای شهادت درباره لایه‌گری که به پرداخت رشوه با هدف تغییر قانون به نفع تجار و کمپانی‌ها متهم شده، احضار شد. به گزارش ایسنا به نقل از خبرگزاری رویترز، لوئیس ایناسیو لولا داسیلوا، رئیس جمهور سابق برزیل و مقامات کنونی از جمله «دیگو داولیورا»، معاون وزیر دارایی این کشور با هدف دفاع از «الکساندر پائس دوس سانتوس»، لایه‌گر محبوس، ۲۵ ژانویه سال جاری میلادی (پنجم بهمن) در دادگاه

رئیس جمهوری سابق برزیل

به دادگاه احضار شد

فرمان بی سابقه اوباما برای کنترل حمل سلاح

رئیس جمهوری امریکا با صدور این فرمان بدون تأیید کنگره، به جنگ جمهوری خواهان رفت

امریکا موظف خواهند بود پیشینه و وضعیت روانی مجرمان و بیماران روانی را به دولت تحویل بدهند.
روانی خریداران سلاح را از آنها دریافت کنند.
در یکی دیگر از بندهای این فرمان اوباما از کنگره درخواست می‌کند، ۵۰ میلیون دلار برای رسیدگی به مراقبت‌های بهداشت روانی شهروندان آمریکایی اختصاص دهد.
اوباما اعلام کرده ابزار کار برای رسیدگی بیشتر به وضعیت خریداران سلاح را فراهم خواهد کرد.
وی به این منظور دستور استخدام ۲۳۰ بازرس در افبی‌ای را صادر کرده‌است. این افراد موظف هستند، سابقه روانی و سوءپیشینه خریداران را بررسی کنند. به این ترتیب توان افبی‌ای در این خصوص تا ۵۰ درصد افزایش می‌یابد. همچنین ایالت‌های

امریکا موظف خواهند بود پیشینه و وضعیت روانی مجرمان و بیماران روانی را به دولت تحویل بدهند.
شهرپورماه گذشته گزارش داد نتایج پژوهش دانشکده بهداشت عمومی «هاروارد» در دانشگاه «نورث استرن» آمریکا نشان می‌دهد وقوع کشتارهای عمومی در آمریکا بین سال‌های ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۴ میلادی سه برابر شده است. بنا بر این تحقیق، در این بازه زمانی هر ۶۴ روز یک حادثه کشتار جمعی توسط افراد مسلح در خاک آمریکا روی داده و این درحالی‌است که در ۲۹ سال قبل از این دوره زمانی، به‌طور میانگین هر ۲۰۰ روز یک فاجعه از این دست روی داده بود.
تاکنون تلاش گروه‌های مخالف

امریکا موظف خواهند بود پیشینه و وضعیت روانی مجرمان و بیماران روانی را به دولت تحویل بدهند.
شهرپورماه گذشته گزارش داد نتایج پژوهش دانشکده بهداشت عمومی «هاروارد» در دانشگاه «نورث استرن» آمریکا نشان می‌دهد وقوع کشتارهای عمومی در آمریکا بین سال‌های ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۴ میلادی سه برابر شده است. بنا بر این تحقیق، در این بازه زمانی هر ۶۴ روز یک حادثه کشتار جمعی توسط افراد مسلح در خاک آمریکا روی داده و این درحالی‌است که در ۲۹ سال قبل از این دوره زمانی، به‌طور میانگین هر ۲۰۰ روز یک فاجعه از این دست روی داده بود.
تاکنون تلاش گروه‌های مخالف

محکومیت عربستان دراروپا، امریکا و اقیانوسیه

جمع معترضان مقابل سفارت عربستان در لندن

عربستان شدند. به گزارش روزنامه گاردین، تیم فارون، رهبر لیبرال دموکرات‌های انگلیس و همچنین برخی از اعضای حزب کارگر خواهان قطع همکاری قضایی لندن با ریاض شده‌اند.

زیگمار گابریل، معاون صدراعظم آلمان هم به عربستان هشدار داد اگر به روند اعدام‌های دسته‌جمعی ادامه دهد آلمان در مورد فروش اسلحه به این کشور تجدید نظر خواهد کرد.

او گفت رفتار عربستان نشان می‌دهد تصمیم

شهادت خواهند داد. این در حالی است که سخنگوی لوئیس ایناسیو لولا داسیلوا، هنوز در این باره اظهارنظری نکرده است. در دسامبر سال ۲۰۱۵ میلادی لولا داسیلوا برای بازجویی توسط پلیس فدرال در تحقیقات فساد مالی مشابهی که «لوئیس کلودیو» پسرش نیز در آن دست داشت، احضار شد. پائس دوس سانتوس در جریان دولت «لولا» بین سال‌های ۲۰۰۳ و ۲۰۱۱ میلادی به پرداخت رشوه برای تغییر قانون به نفع تجار و کمپانی‌ها متهم شده است.

سلاح و بستن زندان جنجالی گوآنتانامو از بین برود. اما کارشناسان به راه افتادن یک جنگ طولانی در دادگاه و احتمال واکنش‌های سیاسی شدید را پیش‌بینی می‌کنند؛ امری که حامیان را در برزخ قرار می‌دهد و یکی از اصلی‌ترین اهداف مهم سیاست اوباما را در دستان دیوان عالی قرار می‌دهد. در همین حال حس رئیس جمهوری امریکا از استفاده بیش از حد از احکام حکومتی این است که می‌تواند توازن قدرت در واشنگتن را تغییر دهد. اوباما پیشتر زمانی که نامزد پست ریاست جمهوری بود از جورج بوش به دلیل استفاده بیش از حد از احکام حکومتی انتقاد کرده بود. وی یکبار در یکی از کارزارهای انتخاباتی خود گفته بود: «هن ۱۰ سال قانون اساسی را مطالعه کردم و به آن باور دارم و از قانون اساسی امریکا تبعیت خواهم کرد».

■ تأثیر فرمان اوباما بر اقتصاد امریکا

به گزارش روزنامه انگلیسی گاردین، در حالی که هزاران سایت اینترنتی و فروشگاه‌های عرضه کننده سلاح در امریکا، فعالیت گسترده‌ای دارند، دستور اوباما می‌تواند تأثیر زیادی بر کار فروش سلاح در امریکا و سازندگان اسلحه بگذارد. میزان فروش سلاح در ماه دسامبر ۲۰۱۵ یعنی ماه پیش به ۱/۶ میلیون قبضه رسید. به اعتقاد سازندگان سلاح در امریکا که اغلب از سوی جمهوریخواهان این کشور حمایت می‌شوند، فرمان اوباما می‌تواند بازار فروش آنها را بشدت دچار ضربه کند.

داعش کنترل شهر بن جواد را در دست گرفت

تکفیری‌های داعش که در حال جولان دادن در لیبی هستند، شهر نفتی بن جواد را در کنترل گرفتند.
به گزارش ایسنا به نقل از منابع محلی در لیبی، گروه تروریستی داعش کنترل شهر بن جواد واقع در فاصله میان دو شهر رأس لانوف و سرت در مرکز لیبی را به دست گرفته است. همزمان با یورش داعش به منطقه بن جواد، این گروه تروریستی به‌بندر السدره واقع در ۱۸۰ کیلومتری شرق سرت نیز حمله کرده است. به گزارش رویترز، نگهبانان پایانه‌های نفتی السدر اعلام کردند که بمب‌گذاران انتحاری داعش به وسیله خودرو به پایانه السدر حمله کرده و تانکر ذخیره‌سازی نفت در پایانه رأس لانوف را هدف قرار دادند. در همین خصوص سخنگوی شرکت ملی نفت لیبی (NOC) اعلام کرد که تانکر مورد قرار گرفته حدود ۴۰۰ هزار بشکه نفت داشته است.

لیبی پس از سقوط معمر قذافی در سال ۲۰۱۱ دچار آشوب و اغتشاش شده و دولت‌های رقیب و شبه‌نظامیانی که از آنها حمایت می‌کنند برای به دست گرفتن این کشور و ذخایر انرژی آن درگیر هستند. پایانه‌های السدر و رأس لانوف بزرگترین بنادر صادرات نفت لیبی که بین سرت و بنغازی قرار دارند به مدت یک سال است که تعطیل شده‌اند.

مهاجرت عربستان دراروپا، امریکا و اقیانوسیه

نمر، خواستار رعایت حقوق انسانی از سوی هیات حاکمه عربستان شده است.

در بین کشورهای آسیایی هم نومان کورتولموش، سخنگوی دبلیو ترکبه از سیاسی بودن اعدام‌ها در عربستان انتقاد کرد.
اتنلاف ملی نیروهای مقاومت فلسطین هم در بیانیه ای ضمن اعلان مخالفت با حکم اعدام شمر نمر، خواستار واکنش عمل مناسب سازمان های بین المللی و حقوق بشری در این رابطه شد.

این در حالی است که احمد جمال، سخنگوی وزارت خارجه عراق در گفت‌وگو با اسپوتنیک گفت: دولت عراق با وجود محکوم کردن اقدام عربستان در اعدام شمر نمر به روابط دیپلماتیک خود با این کشور ادامه می‌دهد.

همزمان با موج اعتراض‌های جهانی به اقدام آل‌مسعود گزارش‌ها از تداوم سیاست سرکوب در این کشور حکایت دارد. در همین خصوص منابع خبری گزارش دادند که نیروهای عربستان سعودی به شهر عوامیه یورش برده و به صورت بی‌هدف شروع به شلیک گلوله کرده‌اند.
پیشتر در پی یورش نظامیان سعودی به تظاهرات مردمی در شهر عوامیه عربستان یک نفر کشته شده و چند نفر دیگر نیز زخمی شدند.

جمع معترضان مقابل سفارت عربستان در لندن

گزیده اخبار

مرگ غیرمنتظره رئیس

اطلاعات ارتش روسیه

ژنرال ایگور سرگون، رئیس اطلاعات ارتش روسیه در سن ۵۸ سالگی به طرز ناگهانی درگذشت. به گزارش بی‌بی‌سی، ولادیمیر پوتین، رئیس جمهوری روسیه درگذشت ژنرال ایگور سرگون را تسلیت گفت. علت مرگ سرگون مشخص نیست. این ژنرال از سال ۲۰۱۱ رئیس اطلاعات ارتش روسیه بود. در سال ۲۰۱۴ به خاطر الحاق شبه جزیره کریمه در جنوب اوکراین به روسیه ژنرال ایگور سرگون در فهرست تحریم‌های اتحادیه اروپا و امریکا قرار گرفت. اتحادیه اروپا اعلام کرده بود، ایگور سرگون مسئول اقدامات افسران سرویس اطلاعات ارتش روسیه در شرق اوکراین است.

مخالفت انصارالله با میزبانی

کویت در مذاکرات یمن

نمایندگان انصارالله با‌صدور بیانیه‌ای از میزبانی کویت برای مذاکرات صلح گروه‌های یمنی مخالفت کردند.

به گزارش روزنامه اماراتی الخلیج، جنبش انصارالله یمن دلیل مخالفت خود را هم‌رازی این کشور با عربستان در ائتلاف تجاوز به یمن ذکر کرد. در همین حال علی عبدالله صالح رئیس جمهوری سابق یمن و مسئول حزب کنگره سراسری یمن اعلام کرد: در این مذاکرات باید علاوه بر نمایندگان حزبش و انصارالله نمایندگان دولت عربستان نیز حضور داشته باشند.

عربستان سایت شبکه المنار

را فیلتر کرد

عربستان سعودی در راستای ادامه تلاش‌های ضد رسانه‌ای خود؛ اقدام به فیلتر کردن سایت شبکه المنار کرد.
به گزارش شبکه المنار لبنان وزارت اطلاعات‌سای عربستان سعودی پایگاه این شبکه در این کشور را فیلتر کرد. پیشتر نیز شرکت عربستانی «عرب‌ست» پخش شبکه المنار لبنان را متوقف کرده بود. شبکه «المنار» لبنان را واکنش به اقدام شرکت «عرب‌ست» در توقف پخش این شبکه تأکید کرده بود که این تصمیم نه حرفه‌ای که یک اقدام سیاسی محض است.

محاکمه غیبی فتح‌الله

گولن در ترکیه

فتح الله گولن، روحانی تبعیدی ترکیه در امریکا به عنوان دشمن رجب طیب اردوغان به همراه برخی از مسئولان پیشین پلیس امروز برای پاسخ به‌اتهامات وارده در مورد اختلاس و فساد مالی به دادگاهی در استانبول فراخوانده می‌شود. این جلسه در یکی از دادگاه‌های اصلی استانبول برگزار می‌شود که پیش‌تر در آن جلساتی در راستای سرکوب جنبش گولن برگزار شده بود. رجب طیب اردوغان، رئیس جمهوری ترکیه، گولن را متهم به ایجاد دولت موازی می‌داند.

هانیبال قذافی احتمالاً

بزودی آزاد شود

منابع رسانه‌ای دولت لبنان از احتمال آزاد شدن هانیبال قذافی از سوی دستگاه قضایی خبر دادند. به گزارش ایسنا به نقل از روزنامه لبنانی الاخبار، برخی منابع قضایی در لبنان از احتمال آزاد شدن هانیبال قذافی پسر دیکتاتور معذود لیبی طی روزهای آتی خبر دادند. اخیراً دادستانی لبنان حکم بازداشت هانیبال قذافی، پسر معمر قذافی، دیکتاتور سابق لیبی را به اتهام کتمان اطلاعات درباره پرونده امام موسی صدر، مؤسس جنبش امل لبنان صادر کرده بود.

افزایش شمار شهدای

انتفاضه قدس به ۱۴۵ نفر

نظامیان رژیم صهیونیستی صبح دبروز سه‌شنبه یک فلسطینی دیگر را به بهانه تلاش برای کشتن نظامیان صهیونیستی به شهادت رساندند تا شمار شهدای انتفاضه قدس به ۱۴۵ نفر افزایش یابد. تاکنون در جریان عملیات‌های مقاومتی و درگیری‌های فلسطینیان با نظامیان و شهرک‌نشینان صهیونیست ۲۷ صهیونیست به هلاکت رسیده و بیش از ۳۰۰ نفر دیگر زخمی شده‌اند. خبر دیگر اینکه، مقام‌های رژیم صهیونیستی شیخ خضر عدنان، از رهبران جنبش جهاد اسلامی را تنها یک ساعت پس از بازداشتش، آزاد کردند.